



18.05.2022

Asia/4

§ 41

Rautatien metroaseman paloturvallisuuden parantaminen, hankesuunnitelma

HEL 2022-006424 T 10 06 00

Esitys

Johtokunta esitti kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi Rautatien metroaseman paloturvallisuuden parantamisen hankesuunnitelmaa niin, että hankkeen arvonlisäveroton enimmäishinta sisältäen hankkeen suunnittelun, rakennustyöt ja hankkeen aikaiset lisä- ja muutostyöt on 8,2 milj. euroa kustannustasossa maaliskuu 2022.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

1 Salassa pidettävä (JulkL 24 §, 8 kohta)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Rautatien metroaseman paloturvallisuuden parantamisen hankkeessa palotekniset parannukset ovat välttämättömiä toteuttaa matkustajien turvallisuuden ja viranomaisten paloturvallisuusvaatimusten takia.

Lisäksi hankkeen myötä metron laiturialueen sähköjako-, valaistus-, tele- ja turvajärjestelmät saatetaan vastaamaan nykyisiä vaatimuksia, määräyksiä ja standardeja.

Hankkeen strategiasidonnaisuus

Helsingin kaupunkistrategiassa 2021-2025 (kaupunginvaltuusto 13.10.2021) todetaan, että älykkäät liikennejärjestelmät ovat sujuvan arjen perusta, tiivistyvän kaupungin liikennejärjestelmän riittävä kapasiteetti ja toimivuus varmistetaan suunnittelemalla kaikki kulkumuodot ja huo-



mioimalla niiden kytkeytyminen toisiinsa. Strategiassa on tavoite jatkaa raideliikenteen verkostokaupungin toteuttamista. Päätösehdotus tukee näitä kaupunkistrategian tavoitteita ja on näin strategian mukainen.

Hankkeen lähtökohdat ja tavoitteet

Helsingin Rautatientorin metroasema avattiin käyttöön vuonna 1982. Metroasema sijaitsee Kaivokadun kannen alapuolella, yhdistyen Asematunneliin. Lippuhallitasolta on laituritasolle yksi liukuporrasreitti laiturin keskikohtaan.

Vuonna 2019 arkipäivien keskimääräinen kävijämäärä oli 78.200 matkustajaa, ja koko vuoden matkustajamäärät ovat viime vuosina olleet 20 miljoonan henkilön tasolla. Rautatientorin metroasema muodostaa Rautatieaseman, Rautatientorin bussiterminaalin, Elielinaukion ja Kaivokadun kanssa yhden Suomen ja pääkaupunkiseudun joukkoliikenteen merkittävimmistä solmukohtista.

Rautatientorin metroaseman asematunnelin maanalaiset tilat on aikanaan rakennettu, kuin ne olisivat avointa ulkotilaa. Kaivokadun kannen alapuolisissa tiloissa on aiempien vuosikymmenten aikana tehty lukuisia toiminnallisia muutoksia. Aiemmin teetetyssä paloturvallisuusselvityksessä tilojen savunpoistossa sekä uloskäytävien riittävydessä on todettu puutteita jo pitkään. Toteutettujen simulointien perusteella henkilöiden turvallinen poistuminen alapuolisista tiloista palotilanteessa on vaarantunut.

Kaivokadun kannen alapuolisia tiloja hallinnoivat Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy liikenneliikelaitoksen alihankkijana ja liittyvissä tiloissa pääosin Kaivokadun Tunneli Oy (Sponda). Liikenneliikelaitoksella ja em. osapuolilla on tavoitteena kehittää tilojaan kaupallisesti. Tulevaisuudessa mahdollisesti rakennettava Pisararata sekä Tallinna-tunneli lisäisivät myös tilojen käyttöastetta. Metroaseman ympärillä Elielinaukiolla sekä viereisissä kiinteistöissä (omistajina HOK-Elanto ja Helsingin Yliopiston Ylioppilaskunta) on käynnissä kehityshankkeita. Lisäksi Helsingin päärautatieasemaa peruskorjataan ja laajennetaan lähitulevaisuudessa.

Rautatientorin metroaseman käyttäjämäärät ovat kasvussa ja tulevaisuuden liittyvien hankkeiden vaikutuksesta alueen ihmisvirrat lisääntyvät entisestään. Todettu puutteellinen paloturvallisuustilanne tulee saattaa kuntoon ennen muita parannus- ja kehityshankkeita.

Paloturvallisuuden parantamisen hanketta on valmisteltu yhteistyössä kaupungin, Pelastuslaitoksen ja muiden sidosryhmien kanssa. Hankkeella saavutetaan turvallinen, valoisa, energiatehokkaampi ja matkustajia paremmin palveleva metroasema.



Hankkeen toteuttaminen

Hanke on tarkoitus toteuttaa vuosien 2023-25 aikana ja rakennustöiden kokonaiskestoksi on arvioitu noin 12 kuukautta. Katutason rakennustyöt aikataulutetaan erikseen.

Kaivokadun kannen alapuoliset tilat ovat käytössä muutos- ja korjaustöiden ajan. Ehdottomana vaatimuksena on tilojen turvallinen käyttö kaikkina aikoina. Metroliikenteessä saattaa turvallisuussyistä ilmetä muutoksia korjaustöiden aikana.

Hankkeen ensimmäisessä vaiheessa tehdään tunneli- ja laituritasoilla savunpoistoon liittyen puhallin-, savuovi-, ja savuotsamuutoksia ja lisäyksiä. Liukuporrasreitille laituritasolle tehdään uusi savusulkuna toimiva lasiseinä automaattiovineen. Laituritason alakattoa uusitaan osin, sisältäen valaistuksen, akustoinnin ja muun tekniikan tarvittavan uudistamisen. Laituritason reunaan rakennetaan uusi savuotsa, johon integroidaan valaistusta, teknisiä reittejä, sekä vaimennus- ja opastepintaa. Liukuportaan ylä- ja alaosassa uusitaan alakatot. Sprinkler-järjestelmää uusitaan ja laajennetaan kattamaan myös laiturialue sekä tärkeimpiä teknisiä tiloja.

Hankkeen toisessa vaiheessa laituritason poistumistiereitti portaineen jatketaan parvitasolta katutasoon. Nykyinen katutason avoporras asematunneliin muutetaan pienemmäksi katetuksi hyökkäystieportaaksi. Kompassitason kattoon tehdään kaksi uutta savunpoistoluukkuu katutasoon.

Hanke rajautuu metroaseman poistumis- ja hyökkäysreittien alueelle, liukuportaisiin ja laiturialueelle, sekä teknisiin tiloihin siinä laajuudessa kuin sammutusjärjestelmiä lisätään tai uusitaan. Lähtökohtana on, että koko rakentamisen ajan metroasema on turvallinen käyttää ja kulkureitit ovat opastettuja ja esteettömiä. Työmaajärjestelyissä huomioidaan metro- ja matkustajaliikenteen toimivuus.

Hankkeen kustannusten muodostuminen

Rautatientorin metroaseman paloturvallisuuden parantamisen hankkeen arvonlisäverottomat kustannukset ovat enintään 8,2 milj. euroa hankesuunnitelman mukaisesti.

Hankkeen kustannusarvio on laadittu rakennusosa-arviona Helsingin hintatasoon 03/2022.

Hankkeen kustannusarvioon sisältyy n. 17 % hankevaraus.

Hankkeen suunnittelu- ja selvitystyöhön on käytetty maaliskuun 2022 loppuun mennessä yhteensä n. 0,12 milj. euroa.



Vuodelle 2022 hankkeen kustannuksiksi on arvioitu n. 0,43 milj. euroa, mikä sisältää suunnittelun, rakennuttamisen ja projektinjohdon kustannuksia. Nämä kustannukset sisältyvät myös tulosbudjettiin. Vuonna 2023 hankkeen kustannukset ovat arviolta n. 3,87 milj. euroa, vuonna 2024 n. 3,05 milj. euroa ja vuonna 2025 n. 0,81 milj. euroa. Vuosille 2023-25 sijoittuvat kustannukset otetaan huomioon talousarvioiden valmistelussa kyseisille vuosille.

Hankkeen vaikutukset käyttötalouteen

Hanke rahoitetaan lainarahoituksella. Hanke aiheuttaa 25 vuoden poistoajalla tasapoistoina n. 0,33 milj. euron vuotuisen lisäyksen poistokustannuksiin. Hankkeen on arvioitu säästävän vuodessa 0,03 milj. euroa kunnossapito- ja energiakustannuksissa.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) perussopimuksen perusteella 50 % investoinnin poistoista (0,16 milj. euroa/vuosi) ja 50 % laskennallisista korkomenoista (25 vuoden aikana yhteensä 2,67 milj. euroa, laskentakorko 5 %) voidaan laskuttaa HSL:ltä. HKL palauttaa HSL:ltä laskuttamansa 50 % laskennallisen korkomenon kaupungille.

Loppuosa poistoista (noin 0,16 milj. euroa vuodessa) ja investoinnin rahoittamisesta aiheutuvat todelliset 3,20 milj. euron korkokulut laina-aikana (korkokanta 3 % ja laina-aika 25 vuotta) jäävät kaupungin infra-tukena maksettavaksi. Hankkeen vaikutus HKL:lle maksettavaan kaupungin tukeen on keskimäärin 0,19 milj. euroa vuodessa.

Lisäksi osa HSL:ltä laskutettavasta 50 % poisto-osuudesta ja 50 % laskennallisesta korosta kiertyy vuosittain käytön mukaisesti kaupungin maksettavaksi HSL:n maksuosuuden kautta; noin 50 % poisto-osuudesta ja laskennallisesta korosta katetaan lipputuloilla ja loppuosa kohdistuu kuntaosuuteen. Rautatien metroaseman paloturvallisuuden parantamisen hankkeen HKL:n osuuden kokonaisvaikutus Helsingin kaupungin käyttötalouteen arvioidaan olevan keskimäärin 0,28 milj. euroa vuodessa (HSL:n maksuosuus ja HKL:n saama kaupungin tuki yhteensä).

Toimivalta

Hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan liikelaitoksen johtokunta päättää kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa tarveselvitykseen perustuvan hanke- tai muun suunnitelman hyväksymisestä.

Kaupunginhallituksen 14.12.2015 (1208 §) hyväksymien tilahankkeiden hyväksymisrajojen mukaan HKL:n johtokunta päättää alle 5 milj. euron hankkeista.



18.05.2022

Asia/4

Hankkeen arvonlisäverottoman kustannusarvion ollessa 8,2 milj. euroa, HKL:n johtokunta voi esittää hankesuunnitelman hyväksymistä kaupunginhallitukselle.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

1 Salassa pidettävä (JulkL 24 §, 8 kohta)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano